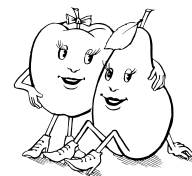

Obvestila sadjarjem

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednica: Alenka Ferlež Rus, e-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si
Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek, Gregor Leskošek
Naklada: 30 izvodov. Letna naročnina 20,20 €

ISSN 1408 - 4791

Letnik 25 , št. 12

25. maj 2016

Fenološki razvoj jablan in hrušk

Na območju Celjske regije so jabolane in hruške povprečno na opazovane lokacije in sorte v fenološki fazi razvoja plodov, ko so plodiči večji od 20 mm (BBCH 72), na območju Koroške regije pa so v fenološki fazi BBCH 71-72.

Škrlup in pepelasta plesen jablan

Ob izpolnjenih pogoji za okužbo na vseh sadjarskih lokacijah Celjske in Koroške regije, tako 14. kot 23. maj, pri štetju spor ugotavljamo trend zmanjševanja izbruhov askospor. Po zadnjem dežju (23.-24.5.) smo na petih objektnih stekelcih zabeležili skupno le še 193 spor (35,15,0,48,95 spor/stekelce). Sadjarji, ki ste do sedaj uspešno obvladali okužbe s škrlupom in vam pozeba ni vzela celotnega pridelka, nadaljujte s preventivnim škropljenjem proti škrlupu. Razmike med škropljenji podaljšajte na 10 do 14 dni. V primeru napovedi dolgotrajnih in obilnih padavin opravite škropljenje pred dežjem. Predvsem pa razmike med škropljenji prilagodite količini padavin. V primeru, ko pade več kot 25 mm dežja predvidevamo, da je fungicidna obloga sprana in je potrebno škropljenje pred naslednjimi padavinami ponoviti.

V nasadih, kjer so drevesa prazna in nimate pridelka, pa razmike med škropljenji podaljšajte. Vendar bodite pozorni na obdobja deževnega vremena in škropljenje opravite vsaj v 14 dnevni presledkih. S škropljenjem poroti škrlupu posredno obvladujete tudi pojav ostalih listnih pegavosti na listih. Listna masa mora ostati zdrava, da bodo izpolnjeni pogoji za diferenciacijo brstov za naslednje leto.

Pri škropljenju proti škrlupu dajte zdaj prednost pripravkom na osnovi aktivne snovi kaptan: **Merpan 80 WDG** (1,88 kg/ha), **Orthocide 80 WG** (2 kg/ha) ali **Scab 80 WG** (1,9 kg/ha).

Uporabite lahko tudi pripravke na osnovi aktivne snovi mankozeb kot so: **Dithane DG Neotic** (2 kg/ha), **Dithane M-45** (2 kg/ha), **Manfil 75 WG** (2 kg/ha), **Manfil 80 WG** (2 kga/ha), **Mankoz 75 WG** (2kga/ha), **Penncozeb 75 DG** (2,5 kg/ha), **Pinozeb M – 45** (2 kg/ha) ali pripravek z aktivno snovjo metiram **Polyram DF** (2 kg/ha). Pri uporabi vseh navedenih pripravkov upoštevajte maksimalno število dovoljenih škropljenj v eni rastni dobi !

Poganjki še vedno rastejo., zato so v toplem vremenu pogoji za razvoj pepelaste plesni ugodni. Pri sortah, ki so občutljive na pepelovko, dodajte še enega od pripravkov na osnovi močljivega žvepla kot so: **Cosan**, **Pepelin**, **Kumulus DF**, **Microthiol specilal**, **Thiovit jet** ali **Vindex 80 WG**, v odmerku 3 kg/ha. V nasadih, kjer najdete veliko plesnivih poganjkov, pa namesto pripravkov na osnovi močljivega žvepla uporabite enega od strobilurinskih pripravkov kot so: **Stroby WG** (150 g/ha), **Flint** (100 – 150 g/ha) ali **Zato 50 WG** (150 g/ha). Proti pepelasti plesni lahko uporabite tudi pripravek **Luna experience** (0,75 L/ha).

Enaka strategija škropljenja proti škrlupu velja tudi za hruške.

Jabolčni zavijač

Ulovi metuljčkov na feromonskih vabah so se v času toplega vremena med 21. in 22. majem na vseh opazovanih lokacijah zelo povečali. Povprečni ulov metuljčkov na vse opazovane lokacija je bil v preteklem tednu 15 metuljčkov/vabo/teden (maksimalen pa 46 metuljčkov). Do zdaj so bili pogoji za odlaganje jajčec, ko so bile večerne temperature nad 15 °C na večina opazovanih lokacij izpolnjeni

samo 22. maja. Ob otoplitvi vremena v naslednjih dneh pričakujemo glede na intenzivnost leta množično odlaganje jajčec.

Na območju Celjske in Koroške regije bo optimalen čas za uporabo pripravka **Coragen**, ob dvigu temperatur v prihodnem tednu, **med 30. majem in 5. junijem..** Pripravek uporabite v odmerku 18 mL/hL, pri tem najvišji dovoljen odmerek pri enem škropljenju jablan ne sme presežati 270 mL pripravka/ha.

V nasadih, kjer imate težave s **sadnim listnim duplinarjem**, boste s pripravkom Coragen sočasno opravili tudi škropljenje proti izlegajočim ličinkam tega škodljivca. V teh nasadi s škropljenjem ne odlašajte. Pripravek deluje prav tako na breskovega, češpljevega in hruševega zavijača.

Na lokacijah Celjske regije, se sadjarji pri odločitvah za škropljenje proti jabolčnem zavijaču držite prvih datumov napovedanih rokov škropljenja, medtem ko koroški sadjarji in tisti, ki imate nasade na nekoliko bolj zatišnih legah (Črnova, Braslovče, Ponikva), škropljene približajte zadnjim napovedanim rokom škropljenja.

Glede na stanje po pozehi je na območju Celjske in Koroške regije zelo malo nasadov z vsaj količinsko zadovoljivim pridelkom. V večini nasadov je pridelok zelo majhen ali ga sploh ni. V takšnih nasadih priporočamo opraviti prvo škropljenje z enim od pripravkov na osnovi aktivne snovi acetamiprid kot so: **Mospilan 20 SG, Mospilan SG, Moksycan 20 SG** v odmerku 0,4 kg/ha ali uporabiti pripravek **Calypso SC 480** (0,3 L/ha), ki **hkrati zatirajo tudi uši**. S škropljenjem še počakajte, o optimalnem času uporabe teh pripravkov vas bomo obvestili.

Naslednja izmed možnosti za zatiranje jabolčnega zavijača je uporaba granuloznega virusa **Madex max**. Uporablja se kot samostojni pripravek za preprečevanje škode v bioloških nasadih ali kot dopolnilo insekticidom. Prvič ga uporabite v naslednjem tednu. Letos ga je smiselno glede na številčnost leta metuljčkov uporabiti za slabljenje populacije tudi v nasadih, kjer zaradi premajhnega pridelka ne boste uporabili Coragena. Za prvo škropljenje se priporoča odmerek 100 ml/ha ali uporaba v deljeni (split) aplikaciji 2 x 50 ml/ha, v razmiku 8 sončnih dni.. Na osnovi virusa granuloze je na voljo tudi pripravek **Carpovirusine**.

Rdeča sadna pršica

Pri pregledu listov 24. maja, še vedno najdemo predvsem odložena jajčeca prve poletne generacije. Našli smo tudi prvo izleženo ličinko prve poletne generacije, vendar se množično izleganje le teh še ni začelo. Ob otoplitvi vremena v naslednjih dneh, lahko pričakujemo tudi intenzivno izleganje ličink. Zato bodite pozorni in pregledujte nasade. V primeru presežanja praga škodljivosti je optimalen čas za škropljenje, ko je izleženih večina ličink prve poletne generacije. V nasadih, kjer bo prag škodljivosti presežen (več kot 5 pršic/list), opravite škropljenje z enim od pripravkov kot so: **Masai** (0,75 kg/ha), **Milbeknock** ali **Koromite** (0,625 L/ha pri porabi vode 500 L/ha na 1 m višine krošnje), **Envidor SC 240** (0,6 L/ha) ali **Nissorun 10 WP** (0,33 kg/ha na višinski meter krošnje, pri čemer skupni odmerek sredstva pri enem tretiranju ne sme preseči 1 kg/ha).

V primeru toče takoj opravite škropljenje s pripravki, ki vsebujejo aktivno snov kaptan kot so: **Merpan 80 WDG, Orthocide 80 WG** ali **Scab 80 WG**.

Hrušev ožig

Na območjih, kjer so bile v preteklih letih potrjene okužbe s hruševim ožigom priporočamo sadjarjem, da v prvih dneh junija začnejo redno pregledovanje nasadov jablan in hrušk. Opravite tudi preglede travniških sadovnjakov. Preglede opravljajte v času, ko je listje suho. Simptome opazite predvsem na poganjkih, ki venejo in se sušijo (pastirska palica), spremlja jih lahko tudi bakterijski izcedek, ki je na začetku mlečno rumene barve, nato postane oranžen. Poleg nasadov pregledujte tudi okolico, kjer se nahajajo okrasne in samonikle rastline, ki so gostiteljice hruševega ožiga (glog, panešplja, ognjeni trn, jerebika, šmarna hrušica...). V primeru suma na okužbo s hruševim ožigom obvestite fitosanitarno inšpekcijo ali javno službo za varstvo rastlin na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije v Žalcu (03 71 21 600).

V nasadih, kjer je bil hrušev ožig v preteklih letih potrjen, v primeru neurij s točo opravite škropljenje s pripravkom **Cuprblau-Z 35 WP** (0,06 % konc.).

PRI UPORABI SREDSTEV NEVARNIH ZA ČEBELE IZVAJAJTE ŠKROPLJENJE IZKLJUČNO POZNO ZVEČER, PONOČI ALI ZGODAJ VZJUTRAJ, KO SO ČEBELE V PANJIH TER POSKRBITE, DA BO PODRAST POMULČENA!